

અનુક્રમણિકા

ભારતનો ઇતિહાસ

1. સિંધુખીણની સંસ્કૃતિનાં મુખ્ય પાસાં, વેદકાલીન સંસ્કૃતિ અને સંગમ યુગ	11
2. જૈન અને બૌદ્ધ ધર્મનો ફેલાવો	33
3. ભાગવત અને બ્રાહ્મણ ધર્મ	51
4. મૌર્ય સામ્રાજ્ય : મહાન સમ્રાટ અશોકની સિદ્ધિઓ અને મૌર્ય વહીવટીતંત્ર	58
5. ગુપ્ત સામ્રાજ્યનો ઉદય અને વિકાસ.....	71
6. ગુપ્તકાલીન વહીવટીતંત્ર, કૃષિ, વેપાર, કલા, સ્થાપત્ય, વિજ્ઞાન અને અગ્નિ એશિયા સાથેના સંબંધો	79
7. તક્ષશિલા, નાલંદા અને વલ્લભી વિશ્વવિદ્યાપીઠો – શિક્ષણનાં મહાન તીર્થકેન્દ્રો	88
8. સમ્રાટ હર્ષવર્ધનની કારકિર્દી અને સિદ્ધિઓ	93
9. ભારતીય સંસ્કૃતિને પલ્લવો, રાષ્ટ્રકૂટો અને ચોલોનું પ્રદાન	100
10. પૂર્વ મધ્યકાલીન રાજપૂત યુગની સંસ્કૃતિ.....	114
11. દિલ્હી સલ્તનત (ઈ.સ. 1206 થી 1526)	135
12. વિજયનગરનું સામ્રાજ્ય.....	158
13. હિન્દુ-મુસ્લિમ સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક સમન્વય	170
14. ઉત્તર ભારતમાં સર્વોપરિતા માટે મુઘલ અફઘાન સંઘર્ષ (1526-1551) શેરશાહના સુધારા.....	185
15. મુઘલ બાદશાહ અકબર, જહાંગીર, શાહજહાં અને ઔરંગઝેબની સિદ્ધિઓ.....	197
16. મુઘલ સામ્રાજ્યનાં પતનનાં અને મરાઠા સત્તાના ઉદયનાં કારણો - છત્રપતિ શિવાજી મહારાજની સિદ્ધિઓ	245
17. ભારતમાં બ્રિટિશ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીના શાસનની સ્થાપના તેની સામાજિક અને આર્થિક અસરો.....	261
18. 1857નો સંગ્રામ - કારણો, મુખ્ય બનાવો, સ્વરૂપ, પરિણામો અને મહત્વ	286
19. ભારતમાં ઓગણીસમી સદીમાં સામાજિક અને ધાર્મિક સુધારણાની પ્રવૃત્તિઓ.....	303
20. ભારતમાં ઓગણીસમી સદીમાં રાષ્ટ્રવાદનો ઉદ્ભવ.....	320
21. ભારતની રાષ્ટ્રીય ચળવળનું બીજું સોપાન (ઈ.સ. 1905-1947)	343
22. ભારતમાં અને ભારતની બહાર ક્રાંતિકારી ચળવળ, આઝાદ હિંદ ફોજ અને નેતાજી સુભાષચંદ્ર બોઝ	383

વિશ્વનો ઇતિહાસ

23. નવજાગૃતિ દરમિયાન વિવિધ ક્ષેત્રે થયેલી પ્રગતિ - ભૌગોલિક અને વૈજ્ઞાનિક શોધખોળો – પરિબળો, અસરો, મહત્વ	405
24. ધર્મસુધારણા – કારણો, મુખ્ય સુધારકો, અસરો, મહત્વ-પ્રતિધર્મ સુધારણા	423
25. અમેરિકન ક્રાંતિ (1776) અને ફ્રાંસની ક્રાંતિ (1789) કારણો, મુખ્ય પ્રસંગો, પરિણામો.....	430
26. નેપોલિયનનો યુગ (1799-1815) અને તેનું મહત્વ	443
27. ઔદ્યોગિક ક્રાંતિ (ઈ.સ. 1750થી 1850) – મૂળભૂત પરિબળો, મુખ્ય શોધો, ઔદ્યોગિક ક્રાંતિના વિવિધ તબક્કા અને વિવિધ ક્ષેત્રે થયેલી અસરો	448
28. 19મી સદીમાં યુરોપમાં રાષ્ટ્રવાદ અને લોકશાહીનો વિકાસ – ગ્રીસ (1829), ફ્રાંસમાં (1830 અને 1848)માં ક્રાંતિ – ઘટાલી અને જર્મનીનાં એકીકરણ	455
29. અમેરિકામાં આંતરવિગ્રહ અને અબ્રાહમ લિંકન	484
30. 19મી સદીમાં જાપાનમાં મેઈજી શાસન હેઠળ આધુનિકીકરણ	491
31. પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધ – કારણો અને પરિણામો	496
32. 1917ની રશિયાની બોલ્શેવિક ક્રાંતિ-પરિબળો અને પ્રભાવ	505
33. પેરિસ શાંતિ પરિષદ અને રાષ્ટ્રસંઘની સ્થાપના	513
34. વિશ્વવ્યાપી મંદામંદી (1929-30)	521
35. યુરોપમાં સરમુખત્યારશાહી-ઘટાલીમાં ફ્રાંસીવાદ અને જર્મનીમાં નાઝીવાદ-જાપાનમાં લશ્કરવાદ.....	527
36. સ્ટાલિનની ગૃહ અને વિદેશ નીતિ	546
37. દ્વિતીય વિશ્વયુદ્ધ – કારણો અને પરિણામો	551
38. વિશ્વશાંતિ માટેના પ્રયાસો – યુ.એન.ના હેતુઓ, ઉદ્દેશ, મુખ્ય અંગો – સિદ્ધિઓ અને નબળાઈઓ	556
39. 1949ની ચીનની સામ્યવાદી ક્રાંતિ અને વિશ્વવ્યાપી અસરો	569
40. દ્વિતીય વિશ્વયુદ્ધ પછી વિશ્વનું બે સત્તાજૂથોમાં વિભાજન ‘ઠંડું યુદ્ધ’ – બિનજોડાણવાદી નીતિ અને ત્રીજું વિશ્વ	576
41. રશિયામાં સામ્યવાદી શાસનના પતનનાં કારણો રશિયામાં અને વિશ્વમાં અસરો	587